

ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙНЯТТЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ТА ВІЗУАЛЬНИХ КРИТЕРІЇВ ІНТЕРФЕЙСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО МЕДІАСПОЖИВАННЯ

Дейнеко Ж.В., к.т.н., зав. кафедри МСТ, ХНУРЕ
Галантюк В.І., магістрант, кафедра МСТ, ХНУРЕ

Abstract. *The paper examines the peculiarities of user perception of functional and visual interface criteria in the context of digital media consumption. Special attention is given to the relationship between usability, aesthetics, and cognitive processing. The study analyzes how interface design influences user behavior and decision-making processes. The results highlight the importance of balancing visual appeal and functional efficiency in UX/UI design.*

Keywords: *UX/UI design, visual perception, usability, interface design, digital media.*

В умовах інтенсивного розвитку цифрових технологій та зростання обсягів медіаспоживання питання ефективності інтерфейсів набуває особливої актуальності. Користувачі взаємодіють із цифровими продуктами за умов обмеженої уваги та здатності до обробки інформації, що ускладнює тривалу концентрацію та прийняття складних рішень. У сучасному медіасередовищі ці особливості посилюються через швидкий скролінг, інформаційне перенасичення та часте перемикання уваги користувача. І необхідним стає раціональне поєднання як функціональних, так і візуальних характеристик інтерфейсу. З огляду на це, сучасний UX/UI-дизайн орієнтується і на забезпечення технічної зручності, і на формування позитивного естетичного досвіду, котрий має вплив на оцінку якості цифрового продукту.

Теоретичне підґрунтя дослідження базується на концепціях сприйняття візуальної естетики та її взаємозв'язку з юзабіліті. Зокрема, більшість досліджень свідчать, що користувачі схильні оцінювати інтерфейси як більш привабливі, навіть якщо вони є менш зручними у використанні. Такий ефект пояснюється тим, що користувачі здійснюють оцінку інтерфейсу на основі швидкого візуального враження, використовуючи спрощені правила судження, відповідно до яких естетична привабливість інтерфейсу зумовлює формування позитивної оцінки його інших характеристик, зокрема зручності та якості [1]. Крім того, рівень візуальної складності інтерфейсу напряму впливає на швидкість орієнтації користувача та ефективність виконання завдань [2].

Водночас існує суперечність між прагненням до мінімалізму, що знижує когнітивне навантаження, та необхідністю забезпечення достатнього рівня функціональності. Надмірне спрощення інтерфейсу може призводити до втрати важливих елементів взаємодії, тоді як перенасичення інформацією ускладнює процес сприйняття та прийняття рішень. Таким чином, виникає проблема досягнення балансу між естетичною привабливістю та функціональною ефективністю інтерфейсу.

Аналіз існуючих рішень демонструє, що сучасні цифрові платформи активно використовують принципи візуальної ієрархії, контрасту та адаптивності для оптимізації користувацького досвіду. Зокрема, дослідження

мобільних застосунків показують, що чітка структура та логічна організація елементів сприяють підвищенню сприйняття зручності використання [3]. Разом із тим, важливу роль відіграють ергономічні критерії, які визначають відповідність інтерфейсу фізіологічним та психологічним можливостям користувача [4].

Особливу увагу слід приділити феномену візуальної складності, яка може бути кількісно оцінена через параметри щільності елементів, різноманітності форм та кольорових рішень. Дослідження показують, що оптимальний рівень складності сприяє утриманню уваги користувача, тоді як надмірна простота або перевантаженість негативно впливають на сприйняття інтерфейсу [5]. У цьому контексті важливим є врахування індивідуальних особливостей користувачів, а також контексту використання цифрового продукту.

Запропонований підхід до вирішення зазначеної проблеми полягає у застосуванні інтегрованої моделі проєктування інтерфейсів, яка враховує як функціональні, так і візуальні критерії. Така модель передбачає використання принципів когнітивної економії, адаптивного дизайну та персоналізації інтерфейсу. Зокрема, доцільним є впровадження динамічних інтерфейсів, які змінюються залежно від поведінки користувача, забезпечуючи оптимальний баланс між складністю та зручністю.

Крім того, важливим елементом є тестування інтерфейсів із залученням реальних користувачів, що дозволяє виявити потенційні проблеми сприйняття та взаємодії. Використання методів емпіричного дослідження, таких як eye-tracking або аналіз поведінкових патернів, сприяє глибшому розумінню процесів взаємодії користувача з інтерфейсом та дозволяє підвищити якість дизайнерських рішень.

Отже, результати дослідження свідчать про необхідність комплексного підходу до проєктування інтерфейсів, який поєднує функціональні та візуальні аспекти. Досягнення балансу між цими критеріями дозволяє підвищити ефективність взаємодії, сформуванню позитивний користувацький досвід. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх застосування при розробці цифрових продуктів, орієнтованих на сучасні умови медіаспоживання.

Список літератури

1. Lavie, T., & Tractinsky, N. (2004). Assessing dimensions of perceived visual aesthetics of web sites. *International Journal of Human-Computer Studies*, 60(3), 269-298. <https://doi.org/10.1016/j.ijhcs.2003.09.002>.
2. Miniukovich, A., & De Angeli, A. (2014). Quantification of interface visual complexity. *Proceedings of the SIGCHI Conference on Human Factors in Computing Systems*, 309-318. <https://doi.org/10.1145/2556288.2557149>.
3. Tuch, A.N., Roth, S.P., Hornbæk, K., Opwis, K., & Bargas-Avila, J.A. (2012). Experiencing visual usability and aesthetics in mobile applications. *UXPA Journal*. <https://uxpajournal.org/experiencing-visual-usability-and-aesthetics-in-two-mobile-application-contexts/>.
4. Mohammed, A., Al-Khalifa, H., Al-Razgan, M., & Al-Harbi, N. (2022). Study of ergonomic criteria for evaluating the software user interface. *Journal of Physics: Conference Series*, 2288(1), 012005. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/2288/1/012005>.
5. Moshagen, M., & Thielsch, M.T. (2010). Facets of visual aesthetics. *International Journal of Human-Computer Studies*, 68(10), 689-709. <https://doi.org/10.1016/j.ijhcs.2010.05.006>.